

Burgemeester en wethouders

Datum: 11 maart 2025

Onderwerp

Opvang en vervoer zwerfdieren

Wij willen

1. Een voortzetting van de huidige aanpak waarbij zowel zwerfdieren als wilde dieren worden vervoerd en opgevangen.

Wij besluiten

1. Het college besluit aan de raad voor te stellen de opvang en het vervoer, van zowel zwerfdieren als wilde dieren, voort te zetten zoals het nu gebeurt.
2. In de komende begroting het budget structureel te verhogen met €16.632,- zodat het totaalbudget voor zwerfdieren €35.000,- per jaar wordt.

Want

1.1 *Hiermee voorkomen we dierenleed*

Door het vervoer van zowel zwerfdieren als wilde dieren voort te zetten, zorgen we ervoor dat dieren in nood tijdig de juiste zorg krijgen. Dit voorkomt onnodig dierenleed en draagt bij aan een diervriendelijke gemeente.

1.2 *Continuering van regionale samenwerking*

Wij werken samen met omliggende gemeenten die ook gebruik maken van dezelfde dierenambulance. Door deze samenwerking voort te zetten, zorgen we voor een efficiënte en kosteneffectieve aanpak van het vervoer en de opvang van dieren.

1.3 *Hiermee voldoen we aan de behoefte van inwoners*

Veel inwoners verwachten dat zowel zwerfdieren als wilde dieren worden geholpen wanneer zij ziek of gewond worden aangetroffen. Het volledig stoppen met het vervoer van wilde dieren kan leiden tot maatschappelijke weerstand en onduidelijkheid.

2.1 *Het budget is gebaseerd op de werkelijke kosten van de afgelopen jaren*

Uit een analyse van de afgelopen drie jaar blijkt dat er gemiddeld €35.000,- per jaar nodig is voor de opvang en het vervoer van zwerfdieren. Dit bedrag weerspiegelt de daadwerkelijke kosten die nodig zijn om deze taak naar behoren uit te voeren.

2.2 *Het waarborgen van onze wettelijke verplichtingen*

De gemeente heeft een wettelijke plicht om zorg te dragen voor de opvang van zwerfdieren. Door het budget structureel te verhogen, zorgen we ervoor dat we blijven voldoen aan deze verplichting.

2.3 *Voorkomen van onverwachte tekorten en noodmaatregelen*

Door het budget structureel op het benodigde niveau te brengen, voorkomen we dat er jaarlijks financiële tekorten ontstaan.

Maar

Indien blijkt dat de kosten voor het vervoer van wilde dieren buitensporig toenemen, kunnen we altijd terugkomen bij de raad om opnieuw een afweging te maken. In dat

geval kan de raad alsnog besluiten om het vervoer van wilde dieren te beperken tot de wettelijke verplichtingen.

Achtergrond

In november 2022 heeft de raad een amendement aangenomen over het beleid rondom het vervoer en de opvang van zwerfdieren. Dit amendement gaf de opdracht om kaders vast te stellen voor het vervoer en de opvang van deze dieren. Het huidige voorstel bouwt hierop voort en concretiseert de keuze om het vervoer van zowel zwerfdieren als wilde dieren voort te zetten zoals het nu gebeurt.

Definitiebepaling

- **Zwerfdieren:** Huisdieren, zoals honden en katten, die een eigenaar hebben of hebben gehad, maar zonder onderdak rondzwerven. Voor deze dieren geldt een wettelijke zorgplicht.
- **Wilde dieren:** Dieren die van nature in het wild leven en geen eigenaar hebben, zoals egels, hazen en vogels. Voor deze dieren bestaat geen wettelijke zorgplicht.

Wettelijke verplichting gemeenten

Volgens de **Wet Dieren** zijn gemeenten verplicht zorg te dragen voor zwerfdieren. Dit betekent dat de gemeente ervoor moet zorgen dat deze dieren worden vervoerd, tijdelijk worden opgevangen en de nodige zorg krijgen. De wet bepaalt dat zwerfdieren minimaal twee weken moeten worden opgevangen, zodat de eigenaar de kans krijgt om het dier terug te halen. Indien dit niet gebeurt, kan het dier herplaatst of, in uiterste gevallen, geëuthanaseerd worden.

Voor wilde dieren geldt deze verplichting niet. De gemeente heeft echter de vrijheid om aanvullende maatregelen te treffen, bijvoorbeeld door samen te werken met gespecialiseerde opvangcentra.

Huidige praktijk en regionale afspraken

In de praktijk stellen inwoners het op prijs dat zij de dierenambulance kunnen bellen wanneer zij een gewond of hulpbehoevend wild dier aantreffen. Al jarenlang worden in onze gemeente niet alleen zwerfdieren, maar ook wilde dieren opgehaald en naar een passende opvang gebracht. Dit beleid sluit aan bij de werkwijze van de andere gemeenten waarmee wij samenwerken. Alle betrokken gemeenten hebben hetzelfde contract met de dierenambulance, waarin is vastgelegd dat zowel zwerfdieren als wilde dieren worden vervoerd en verzorgd. Hierdoor ontstaat een uniforme aanpak in de regio en wordt de afhandeling van meldingen voor inwoners duidelijk en consistent geregeld.

Voor groot aangereden wild, zoals reeën, is er een aparte regeling. Deze dieren worden niet door de dierenambulance opgehaald, maar door de wildvalcoördinator, een functie die vanuit de provincie wordt gecoördineerd. De wildvalcoördinator zorgt ervoor dat groot wild op de juiste wijze wordt behandeld en afgevoerd, en dat de afhandeling van dergelijke incidenten in overeenstemming is met provinciale richtlijnen.

De financiële gevolgen zijn

Momenteel is in de begroting €18.000,- opgenomen voor de opvang en het vervoer van zwerfdieren, terwijl de werkelijke kosten de afgelopen jaren gemiddeld €35.000,- per jaar bedroegen. Om deze reden stellen we voor om het budget structureel te verhogen met €16.632,- zodat de gemeente haar verantwoordelijkheid kan blijven nemen en er geen financiële tekorten ontstaan.

De exacte jaarlijkse kosten zijn lastig vooraf te bepalen, omdat de contracten met de dierenambulance gebaseerd zijn op het aantal gereden kilometers. Dit betekent dat de uitgaven per jaar kunnen fluctueren, afhankelijk van het aantal meldingen en de afstanden die gereden moeten worden. Een realistisch en structureel budget voorkomt

dat we gedurende het jaar telkens opnieuw financiële middelen moeten vrijmaken om tekorten aan te vullen.

Daarnaast heeft het schrappen van het vervoer van wilde dieren nauwelijks financiële impact. Dit zou slechts een besparing van ongeveer €2.000,- opleveren, wat betekent dat het totale budgettekort grotendeels blijft bestaan. Tegelijkertijd kan het stopzetten van deze dienst leiden tot maatschappelijke weerstand en extra dierenleed, omdat inwoners verwachten dat ook gewonde wilde dieren geholpen worden.

Bovendien wordt de dierenambulance grotendeels gerund door vrijwilligers, waardoor de kosten al zo laag mogelijk worden gehouden. Dit maakt de huidige aanpak al zo goedkoop mogelijk. De voorgestelde verhoging is dan ook een noodzakelijke aanpassing om een essentiële dienstverlening in stand te houden tegen minimale kosten.

Tot slot is het belangrijk om te benoemen dat door vertraging in de besluitvorming het huidige budget dit jaar waarschijnlijk zal worden overschreden. Dit onderstreept nogmaals de noodzaak van een structurele verhoging, zodat we in de toekomst niet telkens achteraf geconfronteerd worden met tekorten.

Alternatieven

Het alternatief is om uitsluitend te voldoen aan de wettelijke verplichtingen en geen wilde dieren meer te vervoeren. Dit zou echter kunnen leiden tot meer dierenleed en maatschappelijke onrust. Deze aanpassing zou enkel een besparing van ongeveer €2.000,- opleveren, wat betekent dat het totale budgettekort grotendeels blijft bestaan.

Participatie

Er heeft tot op heden geen participatie plaats gevonden over dit onderwerp.

Communicatie

Er heeft tot op heden geen externe communicatie plaats gevonden over dit onderwerp.

Bijlagen

Bijlage 1. Begroting zwerfdieren De Wolden

Bijlage 2. Amendement Zwerfdieren